

باسمه تعالی

مدیریت تحصیلات تکمیلی تعهذنامه اصالت اثر

اینجانباكرم غیاث آبادی فراهانی متعهد میشوم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانبا است و دستاوردهای پژوهش دیگران که در این پژوهش از آنها استفاده شده است، مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و مأخذ ذکر گردیده است. این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک همسطح یا بالاتر ارائه نشده است. در صورت اثبات تخلف (در هر زمان) مدرک تحصیلی صادر شده توسط دانشگاه از اعتبار ساقط خواهد شد.

کلیه حقوق مادی و معنوی ای اثر متعلق به دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی می باشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضاء

شماره : ۲-۱۳۴
تاریخ : ۹۳/۱۰/۲۹
پهوست :

دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

به نام خدا

صور تجلسه دفاع پایان نامه تحصیلی دوره کارشناسی ارشد

با تأییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عج) جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد خانم اکرم غیاث آبادی فراهانی به شماره دانشجویی ۹۱۱۱۷۱۲۷ دانشجوی رشته‌ی برنامه ریزی درسی تحت عنوان "مقایسه عملکرد تحصیلی دانش آموزان کلاسهای چند پایه دوره ابتدایی در دروس تلفیقی و مجزا از هم در دو درس ریاضی و علوم در شهرستان تفرش" در تاریخ ۹۳/۷/۶ با حضور هیئت محترم داوران در دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی برگزار و نتیجه به شرح زیر اعلام گردید.

قبول (با درجه عالی) نمره ۱۹/۲۸

درجه	نمره
عالی	(۲۰ - ۱۹)
بسیار خوب	(۱۸ - ۱۷/۹۹)
خوب	(۱۶ - ۱۷/۹۹)
قابل قبول	(۱۴ - ۱۵/۹۹)

غیر قابل قبول (کمتر از ۱۴) دفاع مجدد مردود

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضاء
	دانشیار	دکتر غلامعلی احمدی	استاد راهنما
	استادیار	دکتر محرم آقازاده	استاد مشاور
	استادیار	دکتر سید محمد رضا امام جمعه	استاد داور داخلی
	دانشیار	دکتر حسن ملکی	استاد داور خارجی
	استادیار	دکتر سید محمد رضا امام جمعه	نماینده تحصیلات تکمیلی

دکتر غلامعلی احمدی
رئیس دانشکده علوم انسانی

تهران، لویزان، کد پستی: ۱۵۸۱۱-۱۶۷۸۸
صندوق پستی: ۱۶۳-۱۶۷۸۵
تلفن: ۹-۰۶۰-۲۲۹۷۰۰۳۳ فکس: ۲۲۹۷۰۰۳۳
Email: sru@sru.ac.ir
www.srttu.edu

دانشکده علوم انسانی

مقایسه عملکرد تحصیلی دانشآموزان کلاسهای
چندپایه دوره ابتدائیدر دروس تلفیقی و مجزا
از هم در دو درس ریاضی و علوم
در شهرستان تفرش

نگارش

اکرم غیاثآبادی فراهانی

استاد راهنما: دکتر غلامعلی احمدی

استاد مشاور: دکتر محرم آقازاده

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته برنامه‌ریزی درسی

مهرماه 1393

تقدیم به پدر و مادر دلسوز و
مهربانم که زحماتشان با هیچ واژه‌ای قابل
قدردانی نیست، در سایه‌ی الطاف یگانه
خالق هستی هرچه هستم و دارم از وجود
ارزشمند آنهاست.

و

تقدیم به خواهرها و برادرهای عزیزم
که همراهان همیشگی و پشتوانه‌های زندگیم
بودند و هستند.

و

تقدیم به معلمان مدارس کوچک که با
زبان ساده مهر تدریس میکنند.

قدردانی و تشکر:

من لم یشکر المخلو الخالق

بعدازحمد و سپاس خدای بزرگ و باتأسی از حدیث
شریف نبوی بدینوسیله مراتب سپاس و تشکر قلبی
خود را به عزیزانی که خوشه چین خرمن علم و دانش
و معرفت آنها بوده ام ابراز می دارم.

در ابتدا از زحمات استاد فرزانه‌ام جناب آقای
دکتر غلامعلی احمدی ، استاد راهنمای بنده که همواره
پذیرایم بوده و در تهیه و نگارش این اثر با دقت
و موشکافی علمی نکات ظریفی را متذکر بوده و مرابه

ادامه راه دلگرم میکردند، نهایت تشکر را دارم و همچنین از استاد ارجمند جناب آقای دکتر محرم آقازاده، بهعنوان استاد مشاور، که با دقت نظر، گشاده رویی و سعه ی صدر مرا راهنمایی کردند، تقدیر و تشکر می نمایم .

در پایان از اساتید گرانقدر جناب آقای دکتر محمد رضا امام جمعه و جناب آقای دکتر حسن ملکی که زحمت مطالعه و داوری این پژوهش را برعهده گرفتند، بینهایت تشکر و قدردانی مینمایم .

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مقایسه عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کلاسهای چندپایه دوره ابتدایی در دروس تلفیقی و مجزا از هم در شهرستان تفرش انجام گرفت. پژوهش به شیوه نیمه تجربی با گروه آزمایش و گواه انجام شد. جامعه آماری پژوهش کلیه دانش‌آموزان کلاسهای چندپایه شهرستان تفرش در سال تحصیلی 93-92 بودند که برای انجام این تحقیق، دو گروه از دانش‌آموزان کلاسهای چندپایه این شهرستان (دوم، چهارم، پنجم و ششم ابتدایی) که شامل 30 نفر بودند، با روش نمونه‌گیری دسترس انتخاب شدند. برای سنجش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان از آزمون معلم ساخته علوم و ریاضیه صورت‌پیش‌آزمون- پس‌آزمون استفاده شد. برای تعیین روایی از نظر متخصصان و برای پایایی از روش آلفای کرونباخ استفاده گردید که میانگین ضرایب به دست آمده در درس علوم 0/84 و درس ریاضی 0/85 بود که این ضرایب نشانگر هماهنگی درونی بین سؤالات آزمون ریاضی و علوم می‌باشد. همچنین برای سؤالات دو آزمون ضریب دشواری و قوه تمیز محاسبه گردیده است. ده سناریوی آموزشی (تلفیق علوم و ریاضی به صورت عمودی) در مدت 10 جلسه (هر هفته یک طرح درس) بر روی گروه آزمایش به اجرا درآمد و در این مدت گروه گواه، دروس علوم و ریاضی را به صورت مجزا از هم دریافت کردند. تجزیه و تحلیل یافته‌های این تحقیق، با روش t نمونه‌های مستقل انجام گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد که آموزش تلفیقی نقش مؤثری بر دانش‌آموزان گروه آزمایش داشته است. بدین معنی که دانش‌آموزان گروه آزمایش از نظر تحصیلی پیشرفت بهتری نسبت به گروه گواه داشته‌اند؛ بنابراین میتوان گفت بین عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کلاسهای چندپایه و به‌کارگیری رویکرد تلفیقی در دروس علوم و ریاضی رابطه معناداری وجود دارد.

کلیدواژه‌ها: کلاسهای چندپایه، برنامه درسی تلفیقی، طراحی آموزشی تلفیقی، عملکرد تحصیلی

فهرست مطالب

عنوان
صفحه

1	فصل اول-طرح مسأله	1
2	1-1 مقدمه	2
	2-1 عنوان تحقیق	2
	
	
	3.....	
3	3-1 بیان مسئله	3
6	3-1 اهمیت و ضرورت پژوهش	6
7	5-1 اهداف تحقیق	7
7	1-5-1 هدف کلی تحقیق	7
8	2-5-1 اهداف فرعی تحقیق	8
8	6-1 قلمرو تحقیق	8
8	1-6-1 قلمرو مکانی تحقیق	8
8	2-6-1 قلمرو زمانی تحقیق	8
8	7-1 فرضیه‌های تحقیق	8
	1-7-1 فرضیه اصلی	
	
	
	8.....	
	2-7-1 فرضیه‌های فرعی	
	
	
	8	
9	8-1 تعریف واژه ها و مفاهیم	9
9	1-8-1 تعاریف نظری	9
	2-8-1 تعاریف عملیاتی	
	
	10	

فصل دوم- مروری بر ادبیات موضوع

.....	11
1-2 مقدمه	11
.....	11
2-2 پیشینه نظری تحقیق	12
.....	12
1-2-2 کلاسهای چندپایه	12
.....	12
2-2-2 سابقه کلاسهای چندپایه در ایران و سایر کشورها	13
.....	13
3-2-2 دلایل تشکیل کلاسهای چندپایه	15
.....	15
1-3-2-2 مهاجرت روستائیان به شهرها	16
.....	16
2-3-2-2 بالا رفتن سن ازدواج	16
.....	16
3-3-2-2 کاهش رشد جمعیت	16
.....	16
4-3-2-2 قوانین اداری	16
.....	16
.....	16
5-3-2-2 تعصبات قومی	17
.....	17
.....	17

6-3-2-2 استفاده از وجود کودکان در امورات
کشاورزی و
دامداری.....17

7-3-2-2 پراکندگی روستاها
.....
.....
17.

8-3-2-2 عدم تأمین نیروی انسانی مجرب در روستاها
و افزایش نرخ تکرار پایه17

9-3-2-2 عدم امکانات اعزام معلم زن به چنین
مدارسی
.....
18....

4-2-2 مشکلات آموزشی کلاسهای چندپایه
.....
18.....

2 2 4 1 کمبود وقت
.....
.....
18.....

2-4-2-2 فقدان تجهیزات آموزشی
.....
18.....

3-4-2-2 حذف یا کم رنگ نمودن تعدادی از دروس مانند
هنر - ورزش.....18

4-4-2-2 کمبود اطلاعات و تجارب معلمان کلاسهای
چندپایه.....
18

5-4-2-2 نامتناسب بودن ترکیب سنی دانشآموزان
.....
18

6-4-2-2 نامتناسب بودن ترکیب جنسی دانشآموزان
.....
19.....

7-4-2-2 عدم وجود مدرسه راهنمایی در روستا و عدم امکان ادامهی تحصیل	19
8-4-2-2 نداشتن طرح درس بهوسیلهی معلم	19
9-4-2-2 ضعف بنیه علمی دانشآموزان	19
10-4-2-2 دو زبانه بودن دانشآموزان	20
5 -2-2 الگوی مناسب تدریس در کلاسهای چندپایه‌ای	20
6-2-2 معنا و مفهوم تلفیق برنامه درسی	22
7-2-2 تعاریف مختلف برنامه درسی تلفیقی	26
8 -2-2 تاریخچه برنامه درسی تلفیقی	27
9-2-2 جایگاه تلفیق در برنامه درسی دوره ابتدایی	29
10-2-2 عوامل بسترساز در ظهور برنامه درسی تلفیقی	31
11-2-2 ویژگیهای برنامه درسی تلفیقی	32
12-2-2 پیش نیاز اجرای برنامه درسی تلفیقی	34

13-2-2 نقش معلمان در برنامه درسی تلفیقی	35
14-2-2 برنامه درسی با رویکرد تلفیقی	36
15-2-2 تدوین اهداف در برنامه درسی تلفیقی	36
16-2-2 تهیه محتوا در برنامه درسی تلفیقی	38
17 -2-2 سازماندهی محتوا در برنامه درسی تلفیقی	39
18 -2-2 ارتباط عمودی و افقی در سازماندهی محتوا	41
19 -2-2 برنامه زمانی در برنامه درسی تلفیقی	42
20 -2-2 ضرورت تلفیق	42
21-2-2 جایگاه و اهمیت تلفیق در برنامه‌های درسی کلاسهای چندپایه	45
22 -2-2 مراحل تدریس به شیوه تلفیقی	47
23-2-2 موانع سازماندهی بین رشته‌های	49
24-2-2 اشکال و انواع تلفیق	

.....	50
.....	50
.....	50
.....	52
.....	53
.....	53
.....	53
.....	56
.....	56
.....	62
.....	71

فصل سوم - روش تحقیق

.....	74
1-3 مقدمه
.....	75
2-3 روش و طرح پژوهش
.....	75
2-3 جامعه آماری
.....	75
3-3 نمونه، روش نمونه گیری و حجم نمونه
.....	75
5-3 ابزارهای پژوهش
.....	76
1-5-3 آزمون معلم ساخته دروس علوم ریاضی
.....	76
2-5-3 تعیین روایی و پایایی ابزار پژوهش
.....	77
3-5-3 محاسبه ضریب دشورای و قوهی تمیز برای
هر سؤال
.....	77
6-3 شیوه اجرا و گردآوری دادهها
.....	78
7-3 روش تجزیه و تحلیل داده ها
.....	80

فصل چهارم- تجزیه و تحلیل داده ها

.....
82

1-4 مقدمه

.....
83

2-4 توصیف داده ها

.....
83

3-4 بررسی فرضیه‌های تحقیق و ارائه نتایج

.....
84

1-3-4 فرضیه اصلی

.....
.....
84

2-3-4 2 فرضیه‌های فرعی

.....
.....
87

فصل پنجم- نتیجه‌گیری، بحث و پیشنهادها

.....
91

1-5 مقدمه

.....
.....
92

2-5 خلاصه نتایج

.....
.....
92

3-5 بحث و نتیجه گیری

.....
.....
95

4-5 محدودیتهای

..... پژوهش.

.....	97.....
.....	5-5 پیشنهادهای پژوهش
.....	97.....
.....	1-5-5 پیشنهادهای برگرفته از نتایج تحقیق پژوهش
.....	97.....
.....	2-5-5 پیشنهاد به محققین بعدی
.....	98.....

فهرست جداول

عنوان صفحه	
1-3 جدول مربوط به تعداد دانشآموزان در گروه گواه و آزمایش	76
1-2-3 جدول محاسبه ضریب دشواری و تمیز سوالات علوم دوم.....	115...
2-2-3 جدول محاسبه ضریب دشواری و تمیز سوالات علوم چهارم.....	116.
3-2-3 جدول محاسبه ضریب دشواری و تمیز سوالات علوم پنجم.....	117..

3-2-4 جدول محاسبه ضریب دشواری و تمیز سوالات علوم ششم.....	118
3-2-5 جدول محاسبه ضریب دشواری و تمیز سوالات ریاضی دوم.....	119
3-2-6 جدول محاسبه ضریب دشواری و تمیز سوالات ریاضی چهارم.....	120..
3-2-7 جدول محاسبه ضریب دشواری و تمیز سوالات ریاضی پنجم.....	121...
3-2-8 جدول محاسبه ضریب دشواری و تمیز سوالات ریاضی ششم.....	122.
4-1 آزمون نرمال بودن داده ها (کلموگوروف-اسمیرنوف)) (گروه کنترل)	83.....
4-2 آزمون نرمال بودن داده ها (کلموگوروف-اسمیرنوف) (گروه آزمایش)	83.....
جدول 3-4 آزمون کلموگوروف اسمیرنوف برای داده های نرمال (کل نمونه)	84
4-3-1 آماره های گروه (آزمایش و کنترل)	85.....
4-3-2 آزمون نمونه های مستقل	86.....
4-3-3 آماره های گروه آزمایش و گواه در درس علوم	87

4-3-4 آزمون نمونه های مستقل در درس علوم
.....
88

5-3-104-3 آماره های گروه آزمایش و گواه در درس ریاضی
.....
89

6-3-4 آزمون نمونه های مستقل
.....
90

فهرست نمودارها

نمودار 4-1 مقایسه میانگین نمرات گروههای آزمایش و
گواه در پیش آزمون - پس آزمون پیشرفت تحصیلی درس علوم
و ریاضی
.....
85.....

نمودار 4-2 مقایسه میانگین نمرات گروههای آزمایش و
گواه در پیش آزمون - پس آزمون پیشرفت تحصیلی درس علوم
.....
88.....

نمودار 4-2 مقایسه میانگین نمرات گروههای آزمایش و
گواه در پیش آزمون - پس آزمون پیشرفت تحصیلی درس
ریاضی
.....
89.....

فهرست پیوستها

عنوان
صفحه

شماره (1) : نمونه‌ای از طرح درس علوم بارویکردی
تلفیقی

99.....
شماره (2) : نمونه‌ای از طرح درس ریاضی بارویکردی تلفیقی
104.....

شماره (3) : آزمون علوم پایه
ششم.....
108.....

شماره (4) : آزمون ریاضی پایه ششم
.....
111

فصل اول طرح مسأله